

**ОГЛЯД МЕТОДІВ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ
РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА**
Шматъко Н.М., Черепкова К.В.
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

В сучасних умовах динамічного та конкурентного бізнес-середовища стратегічне планування розвитку підприємства стає надзвичайно важливою складовою успішного управління. Це стратегічне управління спрямоване на формування довгострокових цілей та визначення шляхів досягнення конкурентних переваг і стійкого розвитку. Огляд методів стратегічного планування розвитку підприємства є ключовим для розуміння сучасних тенденцій та інструментів, які допомагають організаціям адаптуватися до змін у своєму оточенні та ефективно використовувати свої ресурси [1].

Один з найпоширеніших методів стратегічного планування є SWOT-аналіз, який базується на оцінці сильних і слабких сторін підприємства, а також на виявленні можливостей та загроз у зовнішньому середовищі. Цей аналіз допомагає виявити ключові аспекти, які впливають на стратегічне планування і формування стратегічних ініціатив. Інший метод - аналіз П'яти сил Портера, розроблений Майклом Портером, дозволяє оцінити конкурентне середовище підприємства, визначити потенційні загрози та можливості від конкурентів та вплив на прибутковість підприємства. Важливим методом є PESTLE-аналіз. Включає в себе оцінку політичних, економічних, соціальних, технологічних, правових та екологічних аспектів зовнішнього середовища підприємства. Цей аналіз допомагає зрозуміти широкий контекст, в якому діє організація, і визначити потенційні фактори ризику та можливості. Ключовими інструментами стратегічного планування є VRIO-аналіз, Метод аналізу ієрархій і SPACE-аналіз. Ці методи забезпечують систематичний підхід до процесу стратегічного планування і дозволяють приймати обґрунтовані та об'єктивні рішення.

Крім того, у сучасному стратегічному плануванні все більше уваги приділяється аналізу конкурентного середовища через використання інструментів, таких як аналіз конкурентів, портфельна матриця, або аналіз конкурентної динаміки. Ці методи дозволяють підприємствам визначити свої конкурентні переваги та слабкі сторони, а також розробити ефективні стратегії відповідно до змін на ринку. Також, у новому контексті стратегічного планування розвитку підприємства все більше уваги приділяється використанню цифрових технологій, таких як штучний інтелект, аналітика даних та інші, для підтримки процесу прийняття рішень і формування стратегій.

Використання цих методів допомагає підприємствам зрозуміти широкий спектр інструментів та підходів, які можуть бути застосовані для формування ефективної стратегії розвитку та досягнення конкурентної переваги.

Література:

1. Пантелейев М., Шматъко Н. Формування механізму стратегічного управління потенціалом підприємства. Вісник економіки транспорту і промисловості (збірник науково-практичних статей). Х. 2013. № 41. С. 209-216.